

DÍVKA A PONÍK

ŠTĚSTÍ V SEDLE

Jessica
von Bredow-Werndlová

Antje Szillatová

bambóok

bambôk

Jessica von Bredow-Werndlová je německou dvojnásobnou olympijskou vítězkou v drezuře koní a je oceňována také pro své ohleduplné zacházení s koňmi. Společně se svým bratrem Benjaminem nedaleko německého Mnichova vlastní a provozují Statek Aubenhausen, kde se věnují výchově a výcviku talentovaných koní.

Antje Szillatová žije s manželem a svými čtyřmi dětmi nedaleko německého Hannoveru. Je autorkou více než sta titulů pro děti, mládež i dospělé. Patří mezi ně mimo jiné také dětská série *Frajer Ferda*, která vychází v edici Bambook.

DÍVKA A PONÍK

ŠTĚSTÍ V SEDLE

Jessica von Bredow-Werndlová
Antje Szillatová

Docela dobře si vzpomínám, když jsem byla poprvé na návštěvě u tety a uviděla tam školní poníky. Naprosto mě uchvátili, ta nádherná stvoření, která jsou tak nezáhladná a upřímná. Pohled na ně mě fascinoval. Ano, tenkrát jsem se hned zamilovala a zůstalo mi to až do dneška.

Když mi bylo sedm let, přestěhovali jsme se do Aubenhausenu a od té chvíle se koně stali neodmyslitelnou součástí mého života. Hraní s panenkami mi nic neříkalo, každou volnou minutu jsem totiž raději trávila se svou lewitzerkou Holčičkou. Nebylo pro mě nic hezčího než být s ní. Za to, že jsem dostala tu příležitost, jsem dodnes vděčná. Jsem vděčná i za to, že jsem od samého začátku u koní potkávala samé úžasné lidi, kteří mě na téhle cestě provázeli. Jejich vliv cítím dodnes.

Patřil mezi ně můj první trenér Paul Elzenbaumer. Ten ostatně stále ještě chodí na statek pomáhat, a to ve svých více než osmdesáti letech. On byl (a pořád je) zosobněním klidu a lásky. Nevybavím si snad žádnou situaci, v níž by se mnou neměl trpělivost nebo ke mně byl nespravedlivý, když šlo o poníky. Svým jemným zacházením s koňmi mě utvrdil v tom, že k těmto úžasným stvořením je třeba přistupovat s láskou a velkým respektem. Ne vždy tomu tak bohužel je, realita bývá mnohdy taková jako v této knížce, kterou vám předkládám. Emílie tu instinktivně cítí, že cesta, na kterou ji ti druzí chtějí poslat, není tou její. V sérii knih o ní se o těchto, jak já ráda říkám, stinných stránkách pokoušíme

psát otevřeně. Naše vnitřní já se dříve či později projeví navenek, a nejsme-li spokojení, nebo jsme dokonce agresivní, často to svým blízkým i zvířatům dáme důrazně najevo. Na rozdíl od nás lidí se tomu zvířata mohou jen stěží bránit. To zdaleka není jen záležitost jezdeckého sportu. Naše představy o tom, jak se zvířaty můžeme zacházet, se projevují v nejrůznějších lidských činnostech, které s nimi provozujeme, včetně jejich průmyslového vykořisťování.

Nejde o to, co je dobře a co špatně, co je černé a co bílé. Také nejde o to nedělat žádné chyby. Těch se dopouštíme všichni, nikdo není dokonalý, a to je vlastně dobře.

Jde o to, přijmout zodpovědnost za to, co děláme.

Emílie je připravená převzít odpovědnost, i když zprvu neví jak, protože její „výkřik“ ti okolo nechtějí slyšet.

Bude na to nakonec mít dost sil, vystačí jí na to dost sebevědomí či spíše citu pro nespravedlnost?

Já a spoluautorka této knihy Antje Szillatová jsme naši Emílii nechaly jít touhle cestou, po které ji „já“ ve fiktivním příběhu doprovázím. Všechny situace jsme si „přehrály“ a do detailu promyslely, co bych jí poradila a jak bych ji podpořila. A často jsme cítily, jak velice se mi podobá.

Srdečně vás zdraví vaše

Jessica

Jessica von Bredow-Werndllová

*Láska a ohleduplnost v zacházení s koňmi;
učit se jim naslouchat a umožnit jim co
nejlépe prožít svůj život – to je pro mě
živná půda společného partnerství.*

Vzduch ve stáji byl teplý a těžký od sladkého pachu sena a koňského hnoje. Když Emílie vstoupila a zavřela za sebou dveře, vystrčili dva koně hlavy z boxů. S nastraženými ušima pozorovali, jak kráčí uličkou dolů. Její dlouhý světle zrzavý culík se vesele pohupoval při každém jejím kroku sem a tam.

Jak procházela kolem dalších koní, mluvila na ně, volala na ně jejich jmény a přála jim dobré ráno. Na konci uličky už mohla vidět svého poníka, ryzáčka se světlou hřívou, který vysunul krásnou hlavu daleko přes dvířka boxu a sledoval pozorně každý její krok.

Když se konečně zastavila přímo před jeho boxem a něžně ho popleskala po krku, hrábl nedočkavě levým předním kopytem.

„Jo, jo, ty můj krasavče, vždyť už dostaneš ty své dobrotky na přivítanou...“

Emílie vystrachala z kapsy kalhot dva pamlsky a podala je svému poníkovi, pětiletému valachovi Valentýnovi. I přes svou netrpělivost si je jemně vzal z její dlaně a s požitkem pak sežvýkal.

Valentýn patřil už šest měsíců jí a třináctiletá Emílie sotva dokázala potlačit ten pocit, jak je šťastná, že ho rodiče opravdu koupili. Ovšem Valentýn rozhodně nebyl poník, kterého by si pro ni představovali. Podle jejich názoru byl až příliš mladý, příliš nezkušený, až příliš temperamentní. Pro Emílii to ale byla láska na první pohled, už když ho uviděla stát u branky do výběhu.

S rodiči a se svým starším bratrem bydlela v Rosenheimu. Až do bavorského Weißenburgu, což je odsud asi dvě stě kilometrů, jeli vlastně původně kvůli desetiletému tmavě hnědému poníkovi, který stál vedle něj. Ale Valentýn ji okamžitě okouzлил – jakmile ho vypustili na volno, hrdě pohodil hlavou a pak se zdviženou oháňkou odklusal pryč. A *jak* klusal. Jako by běžel po obláčkách.

„Vaše dcera se vyzná,“ pronesl Valentýnův chovatel pan Hansen k rodičům a široce se zašklebil. „Tenhle

mládenec je něco naprosto mimořádnýho. Budoucí šampion. To vám garantuju.“

I když už Emíliina maminka pár let aktivně nejezdila, díky svým zkušenostem okamžitě poznala, že pan Hansen nepřehání.

Přesto odmítavě mávla rukou: „Úžasný kůň. Ale naše dcera je moc mladá a nezkušená, aby ho mohla sama vyvíčet. Už sice jezdí od svých osmi let, ale hlavně na školních ponících a taky jen jednou dvakrát do týdne. Proto taky pro ni hledáme nějakého staršího zkušeného poníka, od kterého se Emílie ještě může něco naučit, a ne obráceně.“

Taky tady se Valentýnův chovatel pohotově vytasil s řešením: „Neříkala jste do telefonu, že bydlíte v Rosenheimu? Tam přece mají ustájení k pronájmu a výcvikové centrum taky Hogrefovi. Kdybyste si tam pronajali box, mohla by vaše dcera jezdit u Floriana Hogrefeho. Je to opravdu zkušený trenér a cvičitel mladejch koní a zaručeně jim oběma bude oporou a dobrým průvodcem. Zvlášť proto, že ten jeho výcvik je všestrannej, jednou se skáče, jindy se jede drezura...“

„No já nevím...“ váhala maminka. Pak ale uviděla dceru na Valentýnově hřbetě a vypadalo to, jako kdyby na jiném koni nikdy nesesedla. Rozhodnutí tedy padlo. Další kroky zavedly Emílii a její rodiče na statek k Hogrefovým. Ten se nacházel kousek od jejich domu, takže

tam mohla Emílie dojet na kole, a náhodou se tam taky zrovna uvolnil jeden box. K tomu se přidalo i to, že Florian Hogrefe působil na rodiče opravdu sympaticky a kompetentně. Slíbil jim taky, že Emílii při výcviku mladého poníka pomůže.

Od té doby uběhlo třičtvrtě roku, během kterého ji střídavě zaplavoval pocit štěstí, že má opravdu svého poníka, a pochybnosti, jak se Valentýnův výcvik pod vedením Floriana Hogrefeho vyvíjí.

Opatrně vstoupila do boxu a nasadila Valentýnovi ohlávku. Na vodítku ho vyvedla do uličky. Když ho pečlivě očistila a oškrábala mu kopyta, nasadila mu sedlo a lehce přitáhla popruh. Vždycky to vyvolalo jeho neolibost, takže pohazoval hlavou, a někdy dokonce frkal. Protože Florian cvičil Emílii a Valentýna jak v drezuře, tak ve skoku, jezdila Emílie na poníkovi v univerzálním sedle. Trenér jim ho prodal jako už používané. Emílii ovšem stále víc připadalo, že se s ním Valentýn necítí dobře, a taky se na Floriana kvůli tomu několikrát obrátila.

Zrovna včera mu řekla: „Mám pocit, že to sedlo Valentýnovi moc nesesdí, nějak ho tlačí.“

Její trenér protáhl obličej a zabručel: „Jak slyším takovouhle pitomost, mám hned po náladě. To sedlo sedí! Co nesesdí, je špatný chování tvého poníka, Emílie. To je zkrátka jen jeho nevychovanost. Tak je to totiž.“

Tím pro něj bylo téma vyřízené a Emílie se mu už znovu neodvážila odporovat.

Mohla by o tom mluvit s rodiči, maminka se vyzná. Ale potom, co za Valentýna dali víc peněz, než původně plánovali, nechtěla je teď otravovat s nějakým novým sedlem.

Právě když chtěla Emílie svého ryzáka nauzdit, rozlétla se prudce vrata stáje a dovnitř vtrhla Leonie. Děvčata se sice znala až od doby, co měl Valentýn box u Hogrefových, ale už z nich byly nejlepší kamarádky. O rok starší Leonie, která útlou Emílii o hlavu převyšovala, byla sice neuvěřitelně milá, ale taky neuvěřitelný zmatkař.

„Panebože, už jdu zas hrozně pozdě!“ zavolala a sotva popadala dech. Vpadla do sedlovny a hned byla zpátky se sedlem a uzdečkou pro svého poníka Silvera. Na čištění už nebyl čas, jen na rychlé oškrábání kopyt a honem osedlat a nauzdit...

„Voilà, jsem hotová!“ ohlásila Leonie.

Emílie se musela pousmát: „No jo, a co ten popruh...? Může ti při nasedání začít pěkně klouzat.“

„No to by byl zase skandál!“ zvolala Leonie a plácla se přitom rukou do čela. „Kdyby to tak viděl Florian... Šmarjá, ten by mě zase sjel!“ A začne parodovat trenéra: „*No Leonie, to snad nemyslíš vážně?! Jsi ty vůbec někdy schopná se aspoň na dvě vteřiny soustředit?!*“

„Tak naštěstí tě nevidí,“ opáčila Emílie a na svou kamarádku spiklenecky mrkla.

Leonie se pokusila zaplést své tmavé vlasy do copu. Na to ale byly prostě moc krátké – vlastnoruční sestřih značky „Chaotic Leonie“, takže jí pořád a pořád z gumičky vyklouzávaly.

„No tak teda ne, no...“ zabručela Leonie a nasadila si svou černou jezdeckou čapku.

Dneska byl na programu skokový trénink. Na své poníky vždycky nasedaly přímo u stáje. Ale Silver nedávno na cestě k tréninkovému kolbišti předvedl docela slušné divadlo. Proto ho teď Leonie vedla – za Emílií a Valentýnem jako „vodícím koněm“. Takhle to fungovalo. *V podstatě*. Někdy ho ale musela Leonie přesvědčovat bičíkem, aby s ní na kolbiště šel. Tak jako zrovna dneska!

„Podle Floriana je Silver prostě jen praštěnej... nevychovanej a tak,“ řekla Leonie a protáhla obličej. „Však znáš ty jeho řeči.“

„Hm,“ přisvědčí Emile. „Já mám spíš takovej pocit, že Silver má strach, protože si s tím místem nespojuje nic dobrýho,“ namítla pochybovačně.

„Blbost! Určitě ne!“ vrtěla Leonie energicky hlavou. „Florian říká, že Silver skáče děsně rád a má fakt supertalent, jenom je to prostě tvrdá palice. Takovej ten správně vodrzlej poník.“

Protože Leonie hned zareagovala tak podrážděně, spolkla Emílie další komentář. Nechtěla se s ní ani hádat, ani před ní nechtěla vypadat, jako že všechno ví líp. Přesto si o Silverově poníkovské tvrdohlavosti myslela své. Tohle určitě není jediný důvod jeho chování.

*Každý kůň je a byl částí mého života.
A taky velkým darem, který mi přináší
(často poněkud trpká) poučení.*

Uprostřed kolbiště už na dívky s jejich poníky netrpělivě čekal Florian.

„Myslel jsem, že některá z vás přijde a pomůže mi stavět,“ pustil se do nich hned místo pozdravu. „Ale dámy si jako vždycky dávaj na čas.“

„Podrž prosím tě Silvera,“ řekla Leonie a vtiskla Emílii do ruky otěže svého poníka. „Raději přitáhnu ještě pár dalších klád a taky stojanů, než se zas naštve ještě víc.“

„Já ale taky můžu...“ začala Emílie, to už ale Leonie čile stavěla tři kavalety ve vhodné vzdálenosti za sebou, tak jak ji to učil trenér.

Deset minut nato byl malý tréninkový parkur postavený. Emílie a Leonie seděly na svých ponících a krokem projížděly kolbištěm.

„Teď pomalu utahujte otěže a přejděte do klusu,“ vybídl je trenér „A od začátku pěkně koně ohnout a srovnat, ohnout, srovnat... Jdeme na to!“

Leonie pobídla Silvera do klusu hned, Emílie objela nejdříve půl kola krokem a pak teprve zkrátila otěže a taky přešla do klusu.

„Pořád myslíte na to, že je potřeba měnit ruku a směr, a když už to pak půjde, můžete k tomu přidat cval,“ dodal po chvíli Florian.

Sotva to dořekl, zazvonil mu v kapse bundy mobil. Nejspíš to byl nějaký nový zájemce o pronájem ustájení na Hogrefově statku. Florian totiž svou farmu vychvaloval do nebe, dohadoval termín prohlídky a jeho hlas zněl najednou náramně přátelsky. I když už děvčata jela cva-lem, slyšela každé jeho slovo.

„Teď zas klus a projedte jedna po druhý ty kavalety,“ houkl na ně a jeho hlas nabyl obvyklé drsnosti.

První kavaletu překonal Silver dlouhým skokem, čímž se dostal k té druhé moc natěsno, takže ji s rachotem převrhl. Před třetí zůstal najednou stát a pak honem z řady vyskočil doleva. Přihodilo se to tak náhle, že Leonie z koně málem spadla. V poslední chvíli se křečovitě chytla Silverovy světle šedé hřívky.

„Leonie, kolikrát jsem ti říkal, že máš zůstat sedět, a ne si stoupat do třmenů!“ vypeskoval ji hned Florian.

„Pardon!“ zvolala Leonie a rozpačitě se zašklebila. Trenérova nevlídnost se jí nedotkla. Jak často říká, jde čistě jen o zvyk. Konec konců ani nic jiného nezná, protože u něj jezdí pořád.

S Emílií to ovšem bylo jinak. Ta se nechala nerudným Florianem znejistit, začala se chovat hekticky, a i s Valentýnem rychle ztrácela trpělivost.

Proto i oni dva přeskočili první kavaletu moc zprudka a před druhou pak taky zůstali stát. Trenér se na obě děvčata rozčílil a poslal je na překážky znovu. Tentokrát se jim to povedlo lépe, i když Emílie ze samého vypětí zapomněla dýchat a Valentýn se jí už po chvíli pokoušel vytáhnout z rukou otěže.

„On se takhle nemožně chová proto, že ty ho prostě nemáš pod kontrolou, Emílie!“ naštvál se hned zase Florian. „Při skákání ne a při drezuře zrovna tak.“

Na štěstí se i Leonii a Silverovi druhý pokus povedl, takže se už Florian nemusel dál rozčilovat nad svými nesoustředěnými žákyněmi a jejich nezvedenými poníky.

Následující parkur, podle trenéra směšně lehký, Leonie se Silverem téměř zlikvidovali okamžitě při prvním průjezdu, za což si od něj vyslechli ostrý komentář. Oproti tomu Emílie s Valentýnem měli štěstí hned při prvním kole. Emílie to nechápala, to její napětí se na

Valentýna přece tak přenáší, že ho ještě může sotva vůbec ovládat.

„Dobře, Emílie, vypadá to, že už to pomalu začínáš chápat. Ale zkrát už konečně ty otěže a laskavě proti tomu něco dělej, když sebou támhleten mrská sem a tam. Nenechávej ho, aby mu to pořád procházelo.“

Když se pak obrátil na Leonii, byl jeho tón ještě o stupeň ostřejší: „Sakra, takhle z toho nikdy nic nebude! Přijeďdu už prosím tě toho koně! A ten bičík není na hlazení, jestli sis toho náhodou ještě nevšimla!“ osopil se na ni.

Leonie znova svého bělouše nacválala. Silverovi už se ovšem zjevně nechtělo a zastavil v plném trysku před oxerem. Leonie na to nebyla připravená a sklouzla přes poníkův krk přímo doprostřed překážky.

„Udělala sis něco?“ ptal se Florian, zatímco Emílii leknutím spadlo srdce do kalhot.

„Nene! Nic se nestalo! V padání jsem přece profík,“ zapírala Leonie s křečovitým úsměvem.

„Dobře. To byla tvoje vina, Leonie. Ty se zkrátka ne-soustředíš... Tak honem, zpátky na poníka,“ pobídl ji Florian a mnoho soucitu v tom zrovna nebylo. „A teď už čekám, že toho koně budeš konečně příježdovat a ne se na něm jen vozit. Pobídni ho ostruhami a pořádně si do-sedni dozadu!“

Bez váhání, a aniž by si na něco stěžovala, se Leonie vyšvihla zpátky na svého poníka. Byl očividně nervózní

a jednoznačně přetížený. Když oba projeli přímo kolem Emílie, nejradši by na Leonii zavolala, že by toho už pro dnešek raději měla nechat. Takhle rozhození a rozklepaní by měli další kolo parkuru spíš vzdát. Jenže kdyby to zaslechl Florian, šíleně by se naštvál. Do výuky se mu nikdo nikdy nemíchal. Pořád to byl známý a úspěšný chovatel, učitel a trenér, kterému navíc patřil jezdecký areál, kde byl Valentýn ustájený. Kdepak, Florianu Hogrefovi nebude nikdo odporovat!

Leonie překotně pobídla Silvera do klusu a podle trenérova pokynu ho znova hnala k oxeru. U toho se poník předtím už několikrát zastavil, protože mu zřejmě připadal podezřelý anebo prostě moc široký. Hogrefe se postavil nalevo od překážky a prostor zahradil dlouhým lonžovacím bičem. Tak nemohl poník nikam uhnout, šikmo napravo od oxeru stála totiž překážka kolmý skok.

Leonie Silvera nacválala. Dědala všechno přesně tak, jak na ni Florian pokřikoval, a... Poník zase zabrzdil v plném trysku pár centimetrů před oxerem. V tu chvíli se trenér rozpřáhl a začal ho dlouhým bičem šlehat přes kořen ohánky. Dělal to tak dlouho, až konečně úplně zpanikařené zvíře obrovským skokem překážku překonalo. Leonie na to nebyla připravená a při přistání Silverovi plnou vahou dopadla na hřbet. To už byl poník definitivně vynervovaný. S vysoko zdviženou hlavou a prohnutým hřbetem se prohnal kolbištěm. Leonii trvalo

hodně dlouho, než ho zase dostala pod kontrolu a uklidnila natolik, že mohla ovládat jeho chod.

„A teď znova!“ zařval Florian.

Emílie by nejraději pevně zavřela oči, když Leonie následovala jeho pokyn. Ne, tomuhle přihlížet nebylo pro třináctiletou dívku nic pěkného.

Na konci skokového tréninku byl Silver zpěněný potem na krku i na hrudi a nozdry se mu doširoka roztahovaly. I přes tu námahu nebo snad právě kvůli ní nervózně přešlapoval a neustále se Leonii pokoušel vytáhnout otěže z ruky, přesně tak, jako to pořád dělal i Valentýn. Její obličej se podobal rajčeti, ale na poníkovu neukázněnost dívka reagovala s klidem.

„Aspoň že když jsme to teď jeli naposled, zůstal ten parkur skoro bez úhony,“ pronesla Leonie a ušklíbla se.

Emílie se nějak nedokázala do jejích pocitů vžít a přidat se k jejímu ušklíbání už vůbec ne. Byla na to příliš šokovaná tím, čeho byla právě svědkem.

„Projedem se ještě venku po okolí?“ navrhla proto Leonii s velkým úsilím.

Vyjíždka do přírody volným krokem byla po tréninku vždycky příjemná změna pro koně i jezdce; stačilo objet jednou dokola rozlehlý areál statku Hogrefových. To ovšem nebyl pravý důvod, proč to Emílie navrhla. Chtěla s Leonii mluvit o dnešním tréninku, o tom, jak hrozné jí připadalo Florianovo řvaní a jeho surové chování ke

koním. Chystala se to udělat už nějakou dobu, ale vždycky to nakonec v sobě potlačila, protože Leonie zjevně s trenérovými způsoby žádný problém neměla.

Vypadalo to, že nikdo z ostatních instruktorů ani žáků s tím nemá problém, proto byla Emílie stále víc přesvědčená, že tím problémem je ona sama. Jenom ji to trápí, jen jí to připadá nesprávné... Ale ne! Florianova výuka jí připadá opravdu strašná a zrovna tak jeho zacházení s koňmi... A je úplně jedno, že si ji při drezuře i při skocích vždycky podá.

Leonie zaváhala: „Vlastně jsem chtěla jezdit krokem tady po place. Silver je ještě dost divokej a...“ Uprostřed věty ale najednou mávla rukou: „Máš pravdu, jedno kolečko kolem areálu tomu mému bláznovi udělá dobře. A mně teda každopádně.“

„No prima,“ odvětila Emílie. Přitom to od ní byla čirá lež, poněvadž jí prostě nic nepřipadalo prima.

